

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: **JUDr. J. B.**, bytom P., zastúpená A., V., proti žalovaným: **1/ Slovenská republika – Národná rada Slovenskej republiky**, Námestie Alexandra Dubčeka 1, Bratislava, **2/ Slovenská republika – Ministerstvo spravodlivosti**, Župné námestie č. 13, Bratislava, **o určenie, že odmeňovanie žalobkyne je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 10C 26/2010, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. augusta 2011 sp. zn. 11Co 99/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvého stupňa“) uznesením z 9. júna 2011 č. k. 10 C 26/2010-40-18 konanie zastavil a účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania. Zastavenie odôvodnil § 5 ods. 1 písm. a/, § 8 ods. 1, § 10 ods. 1 veta prvá, ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a tým, že žalobkyňa za podaný návrh súdny poplatok nezaplatila i napriek tomu, že na jeho zaplatenie bola súdom vyzvaná a o následkoch jeho nezaplatenia poučená. O trovách konania rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p..

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 30. augusta 2011 sp. zn. 11 Co 99/2011 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil a účastníkom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Dospel k záveru, že odvolaním napadnuté rozhodnutie o zastavení konania je správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.), keďže žalobkyňa nezaplatila súdom prvého stupňa správne vyrubený súdny poplatok. Uviedol, že v prejednávanej veci sa podľa názoru odvolacieho súdu nejedná o návrh podľa piatej časti piatej hlavy (§ 250v a nasl.) Občianskeho súdneho poriadku, ktoré konanie je podľa § 4 ods. 1 písm. j/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych

poplatkoch od poplatku oslobodené. Konaním podľa cit. ustanovenia je treba chápať súdne konanie vo veciach ochrany pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorého predmetom je postup orgánu verejnej správy, a to vo forme zásahu orgánu verejnej správy do práv a právom chránených záujmov fyzickej alebo právnickej osoby. Hoci pojem zásah občiansky súdny poriadok priamo nedefinuje a nedefinuje ho ani iný zákon, za zásah sa obyčajne považujú aktívne úkony správnych orgánov alebo iných súčastí verejnej správy v rámci výkonu verejnej moci. Za zásah v zmysle § 250v ods. 1 O.s.p. sa však nepovažuje vydanie právneho predpisu (t.j. nemôže k nemu dôjsť legislatívnou činnosťou Národnej rady SR), ani vydanie rozhodnutia a ani nečinnosť orgánu verejnej správy.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu žalobkyňa podala dovolanie. Navrhla napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila tým, že konanie odvolacieho súdu má vadu podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.. Podľa žalobkyne jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v dôsledku nezaplateného súdneho poplatku bolo totiž konanie o návrhu žalobkyne zastavené. Súdny poplatok je podľa jej názoru vyrubený nezákonne a v tomto súdnom konaní ani nemal byť vyrubený. Zdôvodnenie rozhodnutia Krajským súdom v Bratislave považuje za nesprávne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, keďže podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, len pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní)

cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Žalobkyňa napadla dovolaním uznesenie, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., proti ktorým je dovolanie prípustné. Prípustnosť podaného dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva. Vzhľadom na to by dovolanie žalobkyne mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 237 O.s.p.

Vzhľadom na obsah dovolania a tiež so zreteľom na § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. dovolací súd preto skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietala; ich existencia v dovolacom konaní nevyšla ani najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Žalobkyňa namieta, že v konaní jej postupom súdu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Za taký postup judikatúra považuje procesný postup súdu priečiaci sa zákonu, ktorým sa účastníkovi znemožňuje realizácia procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania priznaných mu za účelom uplatnenia a ochrany jeho práv. O odňatie možnosti účastníka konania konať pred súdom v zmysle uvedeného ide tiež v prípade procesného postupu súdu, ktorý zastavil konanie z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku z návrhu na začatie konania (§ 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch) napriek tomu, že poplatník bol od platenia súdneho poplatku oslobodený (viď R 50/1997). Vzhľadom na uvedené, bolo predmetom prieskumnej činnosti odvolacieho súdu posúdenie, či konanie začaté na základe žaloby žalobkyne bolo či nebolo oslobodené od súdneho poplatku.

Dovolaiteľka opiera dôvody svojho dovolania o tvrdenie, že súdne konanie o jej žalobe je oslobodené od súdneho poplatku.

Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že vyššie uvedené skutočnosti, z ktorých žalobkyňa vyvodzuje, že postupom súdov jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, nie sú opodstatnené.

Žalobkyňa predovšetkým tvrdí, že konanie o jej žalobe je oslobodené od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 písm. j/ zákona č.71/1992. Robí tak ale nedôvodne.

Podľa § 4 ods. 1 písm. j/ zákona č. 71/1992 od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach ochrany pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy.

Oslobodenie od súdnych poplatkov v konaniach o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, realizované novelou zákona č. 71/1992 vykonanou zákonom č. 531/2003 Z.z. (vtedy ešte pod písm. k/ vyššie citovaného ustanovenia § 4 ods. 1 zákona), mal svoj dôvod v novej úprave konania podľa piatej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, zaradenej do tohto procesného predpisu novelou vykonanou zákonom č. 424/2002 Z.z., teda konania vykonávaného v rámci správneho súdnictva, a nie sporového konania vedeného vo veci súvisiacej s porušením zásady rovnakého zaobchádzania podľa osobitného zákona č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov, o aké konanie, ako to vyplýva z obsahu žaloby, v preskúmvanej právnej veci nepochybne išlo.

V nadväznosti na vyššie uvedené dovolací súd v tejto časti dôvodov dovolania uzatvára, že sa na konanie začaté na základe žaloby žalobkyne nevzťahuje oslobodenie od súdneho poplatku v zmysle § 4 ods. 1 písm. j/ zákona č. 71/1992.

Keďže sa na konanie začaté na základe žaloby žalobkyne nevzťahovalo oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 1 písm. j/ zákona č. 71/1992 a súdny poplatok bol správne vyrubený podľa položky 1 sadzobníka súdnych poplatkov, postupoval súd prvého stupňa v súlade so zákonom pokiaľ konanie zastavil z dôvodu, že žalobkyňa napriek súdnej výzve a poučeniu nezaplatila súdny poplatok splatný podaním žaloby; rovnako

postupoval v súlade so zákonom odvolací súd, ktorý rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Zákonu zodpovedajúci postup súdov oboch nižších stupňov nemohol mať za následok odňatie možnosti navrhovateľa konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Z týchto dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť z § 237 a § 239 O.s.p., a preto jej mimoriadny opravný prostriedok odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. mája 2013

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť :
Marta Hrčková